

Serdecznie witamy w Gminie **NEUHAUSEN/SPREE**

HERZLICH WILLKOMMEN IN DER GEMEINDE NEUHAUSEN/SPREE

SERDECZNIE WITAMY W GMINIE NEUHAUSEN/SPREE!

Drodzy czytelnicy!

Bliskie położenie naszej przepięknej Gminy Neuhausen/Spree do granicy z Polską spowodowało, że w 2007 r. podpisaliśmy pierwsze porozumienie o partnerstwie z ówczesną polską Gminą Zielona Góra. Od tego czasu doszło jeszcze jedno partnerstwo z polskiego pogranicza, mianowicie z Gminą Żary. Z biegiem czasu rozwinęła się z tego żywa wymiana i od lat realizowane są wspólne projekty.

Z pomocą niniejszej, dwujęzycznej broszurki chcielibyśmy poinformować

naszych polskich sąsiadów w ich języku ojczystym o naszej pięknej zielonej gminie. Każda z naszych 15 wsi wchodzących w skład Gminy Neuhausen/Spree posiada swój własny charakter i często też urzekający powab.

Broszurka ta ma Państwu dać pogląd o możliwościach, jakie oferuje nasza Gmina. Niech się więc Państwo pozwolą oczarować naszym pięknym skrawkiem Łużyc ze swoim unikalnym urokiem i nieporównywalnym krajobrazem i zasięgną informacji o naszych różnorodnych ofertach spędzania czasu wolnego i rekreacji.

Pozdrawiam Państwa serdecznie i cieszę się na Państwa wizytę!

Dieter Perko
Burmistrz Gminy Neuhausen/Spree

Informacje ogólne

Położenie:	w południowo-wschodniej Brandenburgii powiat Spree-Neiße
Dojazd:	autostrada BAB 15, droga państwowa B 97, droga krajowa L 48 linia kolejowa Cottbus-Görlitz, stacje kolejowe: Bagenz, Neuhausen
Powierzchnia:	133,4 km ²
Liczba mieszkańców:	4.941 (stan z 31.12.2018 r.)
Liczba zarejestrowanych zakładów:	410
Liczba zarejestrowanych stowarzyszeń:	43

www.neuhausen-spree.de

HERZLICH WILLKOMMEN IN DER GEMEINDE NEUHAUSEN/SPREE!

Liebe Leserinnen und Leser,

die Nähe unserer wunderschönen Gemeinde Neuhausen/Spree zur Bundesgrenze nach Polen hat uns im Jahr 2007 bewogen, einen ersten Partnerschaftsvertrag mit der damaligen, polnischen Gemeinde Zielona Góra zu unterzeichnen. Seither ist noch eine weitere Partnerschaft mit der Gemeinde Żary im polnischen Grenzgebiet hinzugekommen. Mit der Zeit hat sich daraus ein reger Austausch entwickelt. Gemeinsame Projekte werden schon seit Jahren realisiert.

Mit dieser zweisprachigen Broschüre möchten wir unsere polnischen Nachbarn in ihrer Muttersprache über unsere schöne, grüne Gemeinde informieren. Jeder unserer 15 Ortsteile hat einen eigenen Charakter und einen oft unwiderstehlichen Reiz.

Diese Broschüre soll Ihnen einen Überblick über die Möglichkeiten geben, die unsere Gemeinde bietet. Lassen Sie sich bezaubern von unserem schönen Fleckchen Niederlausitz mit seinem unverwechselbaren Charme und seiner unvergleichlichen Landschaft und informieren Sie sich über unsere vielfältigen Freizeit- und Erholungsmöglichkeiten.

Ich grüße Sie herzlich und freue mich auf Ihren Besuch!

Ihr Dieter Perko
Bürgermeister der Gemeinde Neuhausen/Spree

Überblick

Lage:	im Südosten des Landes Brandenburg Landkreis Spree-Neiße
Verkehrsanbindung:	BAB 15, B 97 und L 48 Eisenbahnstrecke Cottbus-Görlitz, Bahnhöfe: Bagenz, Neuhausen
Fläche:	133,4 km ²
Einwohner:	4.941 (Stand: 31.12.2018)
Anzahl der angemeldeten Gewerbe:	410
Anzahl der eingetragenen Vereine:	43

www.neuhausen-spree.de

Od 2015 roku na mocy podpisanej umowy partnerskiej Gmina Żary oraz Gmina Neuhausen/Spree ściśle ze sobą współpracują, organizując szereg wspólnych działań. Spotkania mieszkańców obu gmin są okazją do poznawania zarówno obyczajów, tradycji, kultury jak

również służą poszerzaniu horyzontów oraz dzieleniu się własnymi doświadczeniami. Owocem tej współpracy jest realizacja partnerskich projektów w zakresie rozwoju dziedzictwa kulturowego, sportu, turystyki, ochrony przyrody, wymiany młodzieży czy integracji seniorów. Dzięki wspólnym inicjatywom mieszkańcy wzajemnie się poznają oraz zacieśniają dobrosąsiedzkie kontakty partnerskie.

Mam nadzieję, że dotychczasowa współpraca będzie kontynuowana i równie owocna jak obecnie. Jestem dumny z realizacji wspólnych przedsięwzięć, w których zawsze mogę liczyć na wsparcie i zaangażowanie naszego partnera.

Leszek Mrozek
Wójt Gminy Żary

Die Gemeinde Żary und die Gemeinde Neuhausen/Spree kooperieren eng miteinander auf Grundlage des 2015 unterzeichneten Partnerschaftsvertrages und organisieren eine ganze Reihe gemeinsamer Maßnahmen.

Bürgerbegegnungen beider Gemeinden sind immer eine gute Gelegenheit, Bräuche, Traditionen und Kultur kennenzulernen, die Horizonte zu erweitern und eigene Erfahrungen auszutauschen.

Die Zusammenarbeit fruchtet in der Durchführung von Partnerschaftsprojekten auf dem Gebiet des Kulturerbes, Sports, Tourismus, Umweltschutzes, Jugendaustausches und der Integration der Senioren. Dank der gemeinsamen Initiativen können sich die Einwohner gegenseitig kennenlernen und die gutnachbarschaftlichen und partnerschaftlichen Beziehungen stärken.

Ich hoffe, dass die bisherige Zusammenarbeit fortgesetzt wird und genauso fruchtbar bleibt, wie bisher.

Ich bin stolz auf die Realisierung der gemeinsamen Vorhaben, bei denen ich immer auf die Unterstützung und auf das Engagement unseres Partners zählen kann.

Leszek Mrozek
Bürgermeister der Gemeinde Żary

Zgodnie z zasadą „Przyjaźń jest nie tylko cennym prezentem, lecz także stałym zadaniem” sukcesywnie realizujemy założenia naszej umowy partnerskiej. Podpisując porozumienie z regionem posiadającym znaczne doświadczenia samorządowe, podobną strukturę gospodarczą i kulturową możemy realizować wspólne przedsięwzięcia. Współpraca z Gminą Neuhausen/Spree jest dla Nas niezwykle cenna. Obejmuje działania związane z promocją turystyczną i gospodarczą oraz wymianą kulturalną, oświatową i sportową. Kontakty te służą lepszemu poznaniu naszych partnerów, co jest ważne w perspektywie dalszej współpracy.

Niebagatelne znaczenie ma również wymiana doświadczeń z zakresu funkcjonowania samorządu, wykorzystania nowych technologii w inwestycjach samorządowych oraz pozyskiwania inwestorów.

Niebagatelne znaczenie ma również wymiana doświadczeń z zakresu funkcjonowania samorządu, wykorzystania nowych technologii w inwestycjach samorządowych oraz pozyskiwania inwestorów.

Janusz Kubicki
Prezydent Miasta Zielona Góra

Getreu dem Motto „Freundschaft ist nicht nur ein kostbares Geschenk, sondern eine dauerhafte Aufgabe“, realisieren wir sukzessive die Festlegungen unseres Partnerschaftsvertrages. Nachdem wir die Vereinbarung mit einer Region unterzeichnet haben, die über bedeutende Erfahrungen auf dem Gebiet der Selbstverwaltung verfügt, sowie ähnliche wirtschaftliche und kulturelle Struktur aufweist, können wir gemeinsame Vorhaben realisieren. Die Zusammenarbeit mit der Gemeinde Neuhausen/Spree ist für uns besonders wertvoll. Sie beinhaltet Maßnahmen für die Entwicklung des Tourismus und der Wirtschaft sowie den kulturellen, sportlichen und Bildungsaustausch. Diese Kontakte dienen einem besseren Kennenlernen unserer Partner, was im Hinblick auf die weitere Zusammenarbeit von Bedeutung ist.

Nicht ohne Bedeutung ist auch der Erfahrungsaustausch auf dem Gebiet der kommunalen Selbstverwaltung, der Nutzung von neuen Technologien bei kommunalen Investitionen und bei der Gewinnung von Investoren.

Janusz Kubicki
Präsident der Stadt Zielona Góra

BAGENZ

Miejscowość położona jest pośród przyrody i nad samym brzegiem zalewu, cieszy się więc powodzeniem wśród osób szukających wypoczynku, entuzjastów sportu i romantyków. Na gości czeka pole kempingowe SpreeCamps, do dyspozycji są też miejsca noclegowe w domkach kempingowych i apartamentach. Plaża z przyległym terenem została gruntownie odnowiona. Oprócz długich spacerów i atrakcyjnych możliwości kąpieli można tam pograć w siatkówkę, jeździć na rowerze, wędkować i korzystać z innych atrakcji. Do dyspozycji maluchów jest piękny plac zabaw. Oferowane są przekąski, kawa i lody.

W samej miejscowości znajdują się również przytulne kwatery noclegowe. Miejscowa gospoda oferuje oprócz bogatego wyboru potraw i wieczorów z kabaretem rozrywkowym również przytulne pokoje. Oprócz placówek gastronomicznych Bagenz posiada wielorakie oferty smakołyków kulinarnych. Wyroby z domowego uboju, aż po mięso strusie można nabyć w Bagenz w sprzedaży przyzagrodowej.

Do Bagenz można dotrzeć nie tylko własnym samochodem, lecz również kursującym co godzinę pociągiem z Cottbusu lub z Zittau/Görlitz/Spreebergu.

Plaża nad zalewem

Rozległa sieć dróg rowerowych prowadzi oczywiście też przez Bagenz, jest to np. trasa wokół zalewu (ok. 20 km) lub prowadzący z Saksonii do Spreewaldu Szlak Rowerowy wzdłuż Sprewy.

Stowarzyszenie karnawałowe w Bagenz troszczy się przez cały rok o dobrą atmosferę we wsi. W odpowiednie kostiumy wyposażone zostaje ono przez wypożyczalnię Petry Engelmann.

Pałac w Bagenz

Informacje dotyczące imprez

Beachparty

Kiedy? W sobotę w Zielone Świątki

Gdzie? Zalew Spreeberski, po stronie wsi Bagenz
www.neuhausen-spre.de/veranstaltungen

Zalew

Imitten der Natur und direkt am Stausee gelegen, kommen Erholungssuchende, Sportbegeisterte und Romantiker auf ihre Kosten. Der Campingplatz des SpreeCamps wartet auf Sie, aber auch Finnhütten, Bungalows und Ferienwohnungen stehen als Unterkünfte zur Verfügung. Der Strandbereich wurde umfassend saniert. Neben ausgedehnten Spaziergängen und attraktiven Bademöglichkeiten kann man sich beim Volleyball austoben, Fahrrad fahren, angeln und vieles mehr. Für die Kleinsten steht ein schöner Spielplatz zur Verfügung. Ein Imbiss mit Eiscafé wird angeboten. Das ausgedehnte Radwegenetz tangiert natürlich auch Bagenz, so z.B. die Stausee-Rundtour (ca.

20 km) oder der Spree-Radwanderweg aus Sachsen kommend bis in den Spreewald.

Auch im Ort selbst stehen gemütliche Unterkünfte bereit. So bietet das örtliche Gasthaus neben seinem umfangreichen Speisenangebot und seinen unterhaltsamen Kabarett-Abenden auch gemütliche Zimmer an. Neben den gastronomischen Einrichtungen hält Bagenz ein vielfältiges Angebot an kulinarischen Genüssen bereit. Hausgeschlachtetes bis hin zum Straußenfleisch kann man in Bagenz bei Hofverkäufen erwerben.

Bagenz erreicht man nicht nur mit dem eigenen Fahrzeug, sondern auch stündlich mit dem Zug aus Cottbus oder Zittau/Görlitz/Spreeberg kommend. Der Bagenzer Carneval Verein sorgt im Dorf ganzjährig für Stimmung. Ausgestattet wird dieser vom Kostümverleih von Petra Engelmann.

Veranstaltungshinweis

Beachparty

Wann?

Am Pfingst-Samstag

Wo?

Talsperre Spremberg,
Bagenzer Seite

DRIESCHNITZ-KAHSEL

Plac wiejski

Oprócz Drieschnitz i Kahsel do wsi należą jeszcze przysiółek Drieschnitz-Vorwerk.

W Kahsel znajduje się restauracja „Bauernstube”, położona przy drodze rowerowej. Dużym zainteresowaniem cieszy się zakład rolniczy „Agrarproduktion Kahsel GmbH”, kiedy prowadzona jest tam bezpośrednia sprzedaż produktów rolnych.

Pałac w Kahsel pochodzący z XVIII w. w dawnych dobrach rycerskich, położony jest w pobliżu romantycznego stawu przypałacowego. W 1991 r. pałac został odremontowany i w tym historycznym budynku znajdują się dzisiaj mieszkania oraz przedszkole ze żłobkiem. Drogą prowadzącą z Kahsel do Drieschnitz przejeżdża się obok pola golfowego klubu „Lausitzer Golfclub e. V.” Pole to jest przystosowane też dla rodzin i posiada 9 trudniejszych dołków oraz tereny do ćwiczeń. Początkujący golfiści i

goście są mile widziani. Klub ten prowadzony jest społecznie i jest m. in. partnerem kooperującym z polskimi i czeskimi klubami golfowymi. W pierwsze niedziele miesiąca można skorzystać z „godziny próbnej” prowadzonej pod kierownictwem doświadczonego instruktora gry w golfa. W miesiącach letnich funkcjonuje tu mała gastronomia w nowo powstałym budynku klubowym.

Jadąc od Kahsel zaraz przy wjeździe do Drieschnitz znajduje się estrada na wolnym powietrzu, która używana jest często przez stowarzyszenia lub straż pożarną. Powstało tu też boisko do siatkówki.

Thunder Horse Ranch oferuje przejażdżki konne po okolicy oraz naukę jazdy konnej. U państwa Glazerów można rezerwować przejażdżki bryczkami lub wozami. Warty zobaczenia w Drieschnitz jest staw wiejski, odnowiony i częściowo nowo założony w 2016 r. oraz plac wiejski z nasadzonymi drzewami owocowymi. Hodowca kóz w przysiółku Drieschnitz-Vorwerk oferuje w sprzedaży wyroby z koziego mleka, a ponadto też ziemniaki i jajka.

Pole golfowe

Neben Kahsel und Drieschnitz gehört auch Drieschnitz-Vorwerk zum Ortsteil.

In Kahsel gelangt man direkt am Radweg zur Gaststätte Bauernstube. Großen Zulauf findet auch die Agrarproduktion Kahsel GmbH, wenn sie ihre landwirtschaftlichen Erzeugnisse im Direktvertrieb anbietet.

Das Kahseler Schloss, ein ehemaliges Rittergut in unmittelbarer Nähe zum romantischen Schlossteich, stammt aus dem 18. Jahrhundert. Im Jahr 1991 konnte das Schloss saniert werden. Heute beherbergt das his-

torische Gebäude Wohnraum und eine Kindertagesstätte.

Auf dem Weg von Kahsel nach Drieschnitz tangiert man den Golfplatz des Lausitzer Golfclub e.V. Auf dieser familienfreundlichen Anlage mit 9 anspruchsvollen Löchern und Übungsflächen sind Anfänger und Gastspieler gern gesehen. Der ehrenamtlich geführte Golfclub ist u.a. Kooperationspartner polnischer und tschechischer Golfclubs. Am ersten Sonntag im Monat kann unter Anleitung eines erfahrenen Golflehrers eine „Schnupperstunde“ absolviert werden. In den Sommermonaten lockt eine kleine Gastronomie im neu entstandenen Clubhaus.

Am Ortseingang von Drieschnitz aus Richtung Kahsel kommend, befindet sich die Freilichtbühne, die häufig durch die Vereine oder die Feuerwehr genutzt wird. Auch ein Volleyballfeld ist hier entstanden.

Die Thunder Horse Ranch bietet Ausritte in die Umgebung sowie Reitunterricht an. Kutsch- und Kremserfahrten können bei Familie Glatzer gebucht werden. Sehenswert in Drieschnitz sind auch der im Jahr 2016 sanierte und teilweise neu angelegte Dorfteich und die mit Obstbäumen bepflanzte Dorfaue.

Der Drieschnitz-Vorwerker Ziegenhof bietet neben Produkten aus Ziegenmilch auch Kartoffeln und Eier zum Verkauf.

Pałac z przedszkolem

FRAUENDORF

W latach 80. w związku z planami górniczymi NRD wieś stała w obliczu likwidacji. Dopiero w 1988 r. wyjęto ją z obszaru planów zagospodarowania górniczego.

Pawilon herbaciany

Wizerunek wsi Frauendorf ukształtowany został w dużej mierze przez przedostatniego właściciela dworu Franza Hitze – kupca wina z Berlina. W 1900 r. kazał on wybudować wspaniały pałac, a zabudowania gospodarcze, młyn wodny i park zostały całkowicie odnowione w stylu charakterystycznym dla przełomu wieków. Młyn i zachowane jeszcze budynki gospodarcze pozwalają się dzisiaj jedynie domyślać wielkości i uroku dawnego kompleksu zabudowy. Na niektórych budynkach można jeszcze rozpoznać inicjały Franza Hitze. Z niezrozumiałych z dzisiejszego punktu widzenia powodów budynek pałacu wysadzono na początku lat 80-tych – historyczny klejnot został zniweczony.

Udało się przynajmniej odrestaurować pawilon herbaciany przynależący do dawnego pałacu. Tutaj odbywają się teraz regularnie różne imprezy.

Jeden z dawnych budynków gospodarczych dworu został niedawno odremontowany i służy teraz jako wiejski dom kultury.

Park przylegający do terenu przy pawilonie herbacianym, a położony między odnogą Sprewy – Młynówką i samą Sprewą, zaprasza na rekreacyjne spacerki. Znajduje się

tu również mauzoleum, które Franz Hitze kazał zbudować dla siebie.

Do Frauendorfu można wygodnie dotrzeć rowerem od drogi rowero-

wej wzdłuż Sprewy przez most na Sprewie lub też od stacji kolejowej w Neuhausen.

Wiejski Dom Kultury

Informacje dotyczące imprez

Jarmark bożonarodzeniowy

Kiedy? 3. weekend adwentu

Gdzie? we Frauendorfie koło pawilonu herbacianego
www.neuhausen-spre.de/veranstaltungen

In den 80er Jahren stand das Dorf wegen der Bergbauplanung der DDR schon vor dem Aus. Erst im Jahr 1988 wurde der Ort aus der Kohleplanung entlassen.

Das Ortsbild von Frauendorf wurde wesentlich vom vorletzten Besitzer des Gutes Franz Hitze, einem Berliner Weinhändler, geprägt. Der ließ um 1900 ein neues, prachtvolles Schloss errichten. Wirtschaftsgebäude, Wassermühle und der Park wurden im Stil der Jahrhundertwende völlig erneuert. Die Mühle und die noch erhaltenen Wirtschaftsgebäude lassen heute einen vagen Eindruck von der ehemaligen Größe und Schön-

Mauzoleum Franza Hitze

Zumindest konnte das zum früheren Schloss gehörende Teehäuschen saniert werden. Hier finden jetzt regelmäßig Veranstaltungen statt.

Eines der ehemaligen Wirtschaftsgebäude des Gutes wurde unlängst saniert und dient nun als modernes Dorfgemeinschaftshaus.

Der direkt an das Teehäuschen-Gelände angrenzende Park zwischen dem Mühlengraben und der Spree lädt zu erholsamen Spaziergängen ein. Hier befindet sich auch das Mausoleum, welches Franz Hitze für sich errichten ließ.

Frauendorf ist mit dem Fahrrad vom Spreeradweg über die Spreebrücke aber auch vom Bahnhof Neuhausen gut zu erreichen.

Veranstaltungshinweis

Weihnachtsmarkt

Wann?

Wochenende des 3. Advents

Wo?

in Frauendorf am Teehäuschen
www.neuhausen-spre.de/veranstaltungen

heit der Anlage erahnen. An einigen Gebäuden sind noch die Initialen Franz Hitze zu erkennen. Aus heutiger Sicht kaum nachvollziehbar, wurde das Schlossgebäude Anfang der 1980er Jahre gesprengt – eine historische Kostbarkeit ging verloren.

GABLENZ

We wsi Gablenz znajduje się najstarsza remiza strażacka na terenie całej Gminy Neuhausen/Spree. W 2018 r. Ochotnicza Straż Pożarna ze wsi Gablenz obchodziła jubileusz 105-lecia istnienia. W dawnej szkole znajduje się obecnie centrum socjokulturalne miejscowości. Pomieszczenia mogą być używane na różnego rodzaju imprezy. Na placu przed dawną

dostatnią miejscowością w Gminie Neuhausen/Spree, to miejscowy radny, straż pożarna i organizacja pomocy społecznej „Volkssolidarität” oferują liczne imprezy kulturalne i towarzyskie.

Niedostępny, lecz nie mniej uroczy jest staw za łąkami - Jahannisteich. Zdomowały się tu różnego rodzaju zwierzęta, między innymi żurawie, łabędzie i czaple.

Stara Szkoła

szkołą odbywa się każdego roku mały jarmark bożonarodzeniowy. Idąc ulicą wiejską w Gablenz w kierunku Trebendorfu, dochodzi się na końcu ulicy do romantycznego stawu wiejskiego, nad którym można przyjemnie odpocząć. Tutaj odbywa się też większość miejscowych imprez takich jak np. palenie choinek, stawianie drzewka majowego z zawodami strzeleckimi i zabawą majową, festyn dla dzieci, festyn wiejski i jesienny.

Chociaż wieś Gablenz pod względem liczby mieszkańców jest prze-

Remiza strażacka

Aleja do Sergen

Staw wiejski

In Gablenz findet man das älteste Feuerwehrgerätehaus seiner Art in der Gemeinde. Im Jahr 2018 feierte die Freiwillige Feuerwehr des Ortsteils Gablenz bereits ihr 105-jähriges Bestehen. Das soziokulturelle Zentrum des Ortes befindet sich in der ehemaligen Schule. Die Räumlichkeiten können für Veranstaltungen verschiedener Art genutzt werden. Auf dem Vorplatz der ehemaligen Schule findet jedes

Jahr ein kleiner Weihnachtsmarkt statt.

Folgt man der Gablenzer Dorfstraße in Richtung Trebendorf, findet man am Ende der Straße den romantischen Gablenzer Dorfteich, an dem man gemütlich verweilen kann. Die meisten der Gablenzer Veranstaltungen finden hier statt: Weihnachtsbaum-Verbrennen, Maibaum-Aufstellen mit Maibockschießen und Maitanz, Kinderfest, Dorffest und Herbstfest. Obgleich der Ortsteil Gablenz laut Einwohnerzahl der zweitkleinsten Ortsteil der Gemeinde Neuhausen/Spree ist, so bieten Ortsbeirat, Feuerwehr und Volkssolidarität eine Vielzahl an kulturellen und gesellschaftlichen Aktivitäten.

Nicht erschlossen, aber nicht minder reizvoll ist der Jahannisteich hinter den Wiesen. Tiere verschiedener Arten haben hier ein Zuhause gefunden, unter anderem auch Kraniche, Schwäne und Fischreiher.

GROSS DÖBBERN – WIEŚ PÜCKLERA

Stara Plebania

W 1698 r. miejscowość tę zakupił hrabia von Pückler. Wybudowana w 1785 r. przez Augusta Heinricha hrabiego von Pücklera plebania i przebudowana w 1818 r. za późniejszego księcia Hermanna von Pücklera (1785-1871) gruntownie kościół oraz istniejące od 2017 r. uzupełnienie nazwy wsi o „Wieś Pücklera” stanowią dzisiaj jeszcze widoczne dowody na znaczący wpływ szlacheckiego rodu von Pücklerów.

Za czasów NRD stacjonował w Groß Döbbern oddział rakiet Narodowej Armii Ludowej. Prawie 110.000 m² dawnej bazy rakietowej przejęte zostało w 1995 r. przez związek Ligi Ochrony Zwierząt. Powstało tu schronisko dla zwierząt, jedno z największych w skali całych Niemiec.

Warty zobaczenia jest w Groß Döbbern dom zrębowy z przysłupową ścianą szczytową pochodzący z ok. 1800 r. Napis na ścianie szczytowej brzmi „Soli deo gloria. M. Kowalik 1816. Bauen ist eine

Lust. Das so viel kost das hab ich nicht gewust (budowanie jest uciechą, że tyle kosztuje tego nie wiedziałem). Gotfried Jaenichen.” Obok objętego ochroną zabytków kościoła z XVI w. znajduje się tu jeden z najstarszych budynków miejscowości: stara plebania. W 2005 r. założone zostało bardzo aktywne stowarzyszenie sponsorów „Altes Pfarrhaus (Stara Plebania) Groß Döbbern e.V.” w celu ratowa-

Kościół w Groß Döbbern

Schronisko dla zwierząt

Informacje dotyczące imprez

Jarmark bożonarodzeniowy

Kiedy? 1. weekend adwentu

Gdzie? w Groß Döbbern przy Starej Plebanii

www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

nia budynku przed ruiną i doprowadzenia go do stanu używalności dla celów towarzysko-kulturalnych. Wiele imprez takich, jak tradycyjne powitanie nowo-

roczne, festyn wiosenny, dzień otwartego zabytku i coroczny jarmark bożonarodzeniowy cieszy się powodzeniem gości z bliska i z daleka.

Im Jahr 1698 kaufte der Reichsgraf von Pückler den Ort. Der Bau des Pfarrhauses 1785 durch August Heinrich Graf von Pückler und die grundlegende Umgestaltung der Kirche im Jahre 1818 unter dem späteren Fürsten Hermann von Pückler (1785-1871), sowie der seit 2017 bestehende Namenszusatz „Pücklerdorf” sind heute noch sichtbare Belege für den prägenden Einfluss des pücklerschen Adelsgeschlechts.

Zu DDR-Zeiten war in Groß Döbbern die Fla-Raketenabteilung der „Nationalen Volksarmee” stationiert. Fast 110.000 Quadratmeter des ehemaligen Raketenstützpunktes wurden im Jahr 1995 vom Dachverband „Tierschutzliga” e.V. übernommen. Hier entstand eines der größten Tierheime Deutschlands. Sehenswert in Groß Döbbern ist ein gut erhaltenes Blockhaus mit Giebelumgebände aus der Zeit um 1800. Die Inschrift des Giebels lautet: „Soli deo gloria. M. Kowalik 1816. Bauen ist eine Lust. Das so viel kost das hab ich nicht gewust. Gotfried Jaenichen.” Neben der unter Denkmalschutz stehenden Dorfkirche aus dem 16. Jahrhundert steht eines der ältesten Gebäude des Ortes: das alte Pfarrhaus. Im Jahr 2005 gründete sich der sehr aktive Förderverein „Altes Pfarrhaus Groß Döbbern” e.V., um das Gebäude vor dem Verfall zu retten und einer gemeinschaftlich-kulturellen Nutzung zuzuführen. Viele Veranstaltungen, wie die traditionelle Neujahrsbegrüßung, das Frühlingsfest, der Tag des offenen Denkmals und der jährliche Weihnachtsmarkt werden von Gästen aus nah und fern gern angenommen.

Veranstaltungshinweis

Weihnachtsmarkt

Wann?

Wochenende des 1. Advents

Wo?

Groß Döbbern am Alten Pfarrhaus
www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

GROSS OSSNIG

Centrum wsi stanowi pochodzący z XV/XVI w. kościół, zbudowany z kamieni polnych i otynkowany. Stoi on na małym wzniesieniu i wraz z drewnianą dzwonnica i pomnikiem ofiar wojen tworzy zespół, który od 2004 r. objęty jest ochroną zabytków.

Od kilku lat „Stara Szkoła” ukazuje się w nowym blasku. W latach 2012/2013 została starannie odremontowana i przebudowana, a jej ponowne otwarcie odbyło się w maju 2013 r. z okazji uroczystości 600-lecia wsi. Ochotnicza Straż Pożarna urządziła tam swoją reżimę i salę szkoleniową, ponadto znajduje się tam fryzjer i studio kosmetyczne.

W Groß Oßnig ma swą siedzibę kilka mniejszych i większych zakładów. Znajduje się tu m.in. zakład dekarski oraz istniejąca od

Dzwonnica przy kościele w Groß Oßnig

Stowarzyszenie „Schlepperbuben Groß Oßnig e. V.” organizuje co dwa lata nad zalewem wielki zjazd traktorów.

Informacje dotyczące imprez

Zjazd traktorów stowarzyszenia

„Schlepperbuben Groß Oßnig e. V.”

Co? Ekspozycja maszyn rolniczych, czwórbój traktorów, korowód, festyn ludowy i party

Kiedy? czerwiec lub początek lipca w latach parzystych

Gdzie? Zalew Spremberski, po stronie wsi Klein Döbbern, plaża północna

www.schlepperbuben.de

Schlepperbuben Groß Oßnig e.V., fot.: F. Huerrich

Wiejski Dom Kultury

ponad 100 lat stolarnia. Powodzeniem cieszą się restauracje położone przy drodze B97.

Przez Groß Oßnig i jego przysiółki prowadzi kilka dróg rowerowych. Można nimi dotrzeć nad zalew, do Cottbusu oraz do sąsiednich wsi. Unikalną atmosferę stwarzają aleje prowadzące w kierunku Neuhausen i do Klein Döbbern.

Mieszkańcy Groß Oßnig to ruchliwi ludzie, o ich aktywne życie troszczy się kilka stowarzyszeń i grup zainteresowań. Tradycyjne wydarzenia i imprezy kulturalne organizowane są w domu kultury i wokół niego.

Den Mittelpunkt des Dorfes bildet die auf einer kleinen Anhöhe stehende, verputzte Feldsteinkirche aus dem 15./16. Jahrhundert. Mit dem hölzernen Glockenturm und dem Kriegerdenkmal steht das Ensemble seit 2004 unter Denkmalschutz.

Seit einigen Jahren erstrahlt die „Alte Schule“ im neuen Glanz. 2012/13 wurde sie aufwendig saniert und umgebaut. Zur 600-Jahrfeier im Mai 2013 fand die Wiedereröffnung statt. Dort hat die Freiwillige Feuerwehr ein

neues Gerätehaus und einen Schulungsraum bezogen. Der Friseur und das Kosmetikstudio können nun neue Räume nutzen. In Groß Oßnig haben sich viele kleinere und mittlere Gewerbebetriebe angesiedelt. Eine Dachdeckerei und eine über 100 Jahre alteingesessene Tischlerei sind hier u.a. zu finden. Die Gaststätten an der B97 werden gut besucht.

Groß Oßnig mit seinen Gemeindeteilen wird von mehreren Radwegen tan-

giert. Über diese gelangt man zum Stausee, nach Cottbus und in die umliegenden Dörfer. Ein einmaliges Flair vermitteln die Alleen in Richtung Neuhausen und nach Klein Döbbern.

Die Oßniger sind ein rühriges Völkchen, so sorgen mehrere Vereine und Interessengruppen für ein aktives Leben. Traditionelle Ereignisse und kulturelle Veranstaltungen werden im und um das Bürgerhaus herum ausgerichtet.

Der Verein „Schlepperbuben Groß Oßnig e.V.“ veranstaltet alle zwei Jahre ein großes Traktorentreffen am nahen Stausee.

Veranstaltungshinweis

Traktortreffen der Schlepperbuben Groß Oßnig e.V.

Was?

Ausstellung von Landmaschinen, Traktoren-Vierkampf, Festumzug, Volksfest und Party

Wann?

Juni oder Anfang Juli in allen geraden Jahren

Wo?

Talsperre Spremberg, Klein Döbberner Seite, Nordstrand
www.schlepperbuben.de

HAASOW

Po wyłączeniu wsi z obszaru objętego planowaniem górnictwem w 1991 r. nastąpił w Haasow wyraźny rozwój. Zwłaszcza coraz więcej młodych rodzin wybiera sobie od tego czasu Haasow na miejsce zamieszkania. Wraz z przybywaniem nowych mieszkańców poprawia się też ciągle życie sportowo-kulturalne wsi.

bawy na koniec karnawału, ognie wielkanocne, stawianie drzewka majowego. W rocznym kalendarzu imprez znajdują się też inne atrakcje, jak np. bal maskowy, festyn wiejski i sportowy, winobranie i Halloween. Nie można też pominąć sportu w klubie „Schwarz-Weiß Haasow 98 e. V.” i odnoszonych sukcesów w piłce nożnej, bi-

Placówka stowarzyszenia wiejskiego

Warta zobaczenia jest w Haasow położona przy drodze rowerowej placówka stowarzyszenia wiejskiego z tamtejszą gastronomią. Budowa tej placówki i regularne organizowanie tradycyjnych festynów, czy też biegów leśnych powodują, że wieś znajduje coraz większe zainteresowanie publiczności.

Podobnie jak prawie we wszystkich wsiach Gminy pielęgnuje się również w Haasow przekazywane z pokolenia na pokolenie dawne zwyczaje takie, jak zampern i za-

Placówka stowarzyszenia wiejskiego

Droga wiejska

lardzie i w sekcji gimnastyki kobiet. W 2007 r. Haasow uzyskał wyróżnienie jako „Gmina przyjazna dzieciom i rodzinom”. Uczestnicząc w 2014 r. po raz pierwszy w konkursie „Nasza wieś ma przyszłość”, w którym na liście ocen szcze-

gólną wagę miały przyszłościowe pomysły w zakresie społecznego, ekonomicznego, kulturalnego i ekologicznego ukierunkowania wsi, zajął Haasow trzecie miejsce wśród uczestniczących wsi powiatu.

Nach der Bergbaufreistellung 1991 ist eine deutliche Vorwärtswirtschaftsentwicklung in Haasow einge-

Dorf immer mehr im öffentlichen Interesse.

Wie in fast allen Ortsteilen trägt man auch in Haasow Bräuche wie das Zampern und den Fastnachtstanz, das Osterfeuer oder das Aufstellen des Maibaumes von Generation zu Generation weiter. Im jährlichen Veranstaltungskalender finden sich auch andere Höhepunkte wie der Maskenball, das Dorf- und Sportfest, das Weinfest und Halloween. Nicht unbeachtet bleiben darf der Sport im Verein des Schwarz-Weiß Haasow 98 e.V. mit seinen Erfolgen im Fußball und im Kegelbillard, sowie der Sektion Frauengymnastik.

treten. Vor allem junge Familien entschieden sich seitdem mehr und mehr für Haasow als Wohnstandort. Mit den Neubürgern hat sich auch das sportlich-kulturelle Leben stetig verbessert. Eine Sehenswürdigkeit in Haasow ist die am Radwanderweg gelegene Dorfvereinsanlage mit der dortigen Gastronomie. Durch den Bau dieser Anlage und die regelmäßige Organisation traditioneller Feste oder durch den Haasower Waldlauf steht das

2007 erhielt Haasow die Auszeichnung „Kinder- und familienfreundliche Gemeinde“. Mit der erstmaligen Teilnahme 2014 am Wettbewerb „Unser Dorf hat Zukunft“, bei dem ganz besonders zukunftsfähige Ideen für die soziale, wirtschaftliche, kulturelle und ökologische Ausrichtung des Dorfes auf der Bewertungsliste standen, erreichte Haasow den dritten Platz unter den teilnehmenden Dörfern des Landkreises.

KATHLOW

Kaplica w Kathlow

Wieś Kathlow ma na terenie gminy najmniej, mianowicie tylko 123 mieszkańców, za to największą powierzchnię przekraczającą ponad 20 km². Na terenie ochrony przyrody „Kathlow-Segener Teich- und Wiesenlandschaft” - obszarze łąk i stawów wokół Kathlow i Segen - oraz na pozostałych terenach żyją rzadkie gatunki zwierząt, takie jak rybołów, żuraw i zimorodek.

W środku wsi znajduje się kaplica zbudowana w XIX w. Znajduje się ona w posiadaniu gminy i po roku 2005 została stopniowo odrestaurowana. Od tego czasu odbywają się w kaplicy regularnie imprezy kulturalne.

Wewnątrz kaplicy znajduje się miejsce spoczynku Heleny Kathariny z d. von Pannwitz jej małżonka Christoha dziedzica wsi Kathlow, Schlichow i Haasow oraz jego drugiej żony Evy Lucretii. W 1997 r. podczas robót ziemnych natrafiono i uszkodzono zaginiony grobowiec i znaleziono szkielety. W obecności członków rodu von

Pannwitz pochowano je potem uroczyście w kaplicy w Kathlow. Za kaplicą znajduje się gminny piec piekarniczy, w którym przy specjalnych okazjach piecze się świeży chleb. Piec ten odbudowano w 2006 r. zgodnie z wytycznymi historycznymi, a opalany jest on tradycyjnie drewnem.

Piec piekarniczy, fot.: K.-U. Schaepe

Kaplica w Kathlow, fot.: K.-U. Schaepe

Informacje dotyczące imprez

Jarmark bożonarodzeniowy ze świeżo pieczonym chlebem z pieca piekarniczego

Kiedy? 3. weekend adwentu

Gdzie? w kościele w Kathlow

www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

Przez przysiółek Kathlow-Mühle z dawnym młynem wodnym z XVII w. i tartakiem, które zniszczone zos-

tały podczas II wojny światowej, prowadzi dalekobieżna droga rowerowa Cottbus-Forst.

Kathlow hat mit 123 die kleinste Einwohnerzahl, verfügt aber mit über 20 Quadratkilometer über die größte Grundfläche in der Gemeinde. Seltene Tierarten wie Fischadler, Kranich und Eisvogel sind in der weiten Natur und im Naturschutzgebiet „Kathlow-Segener Teich- und Wiesenlandschaft“ heimisch.

In der Dorfmitte findet man die Kathlower Kapelle. Sie ist im 19. Jahrhundert errichtet worden, befindet sich im Besitz der Ge-

meinde und wurde seit 2005 nach und nach restauriert. Seit her wird regelmäßig zu kulturellen Höhepunkten in die Kapelle eingeladen. Im Inneren befindet sich die Ruhestätte der Helena Katharina, geb. v. Pannwitz, ihrem Ehemann Christoph, Guts- herr von Kathlow, Schlichow und Haasow und dessen zweiter Gemahlin Eva Lucretia. 1997 wurde bei Erdarbeiten durch einen Bagger die verschollene Gruft angeschnitten und deren Gebeine freigelegt. Darauf erfolgte im Beisein des Familienverbandes von Pannwitz die feierliche Umbettung in die Kathlower Kapelle.

Hinter der Kapelle befindet sich der Gemeindebackofen, aus dem zu besonderen Anlässen frisch gebackenes Brot gereicht wird. Der Ofen wurde im Jahr 2006 nach historischen Vorgaben errichtet. Beheizt wird er traditionell mit Holz.

Durch die Siedlung Kathlow-Mühle mit der ehemaligen wasserbetriebenen Mühle, aus dem 17. Jahrhundert und dem Sägewerk, welche 1945 im 2. Weltkrieg zerstört wurden, führt der Fernradwanderweg Cottbus-Forst.

Veranstaltungshinweis

Weihnachtskonzert mit frisch gebackenem Brot aus dem Backofen

Wann?

Wochenende des 3. Advents

Wo?

in der Kathlower Kirche

www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

KLEIN DÖBBERN

Pośrodku dawnej wsi dworskiej stoi prastary kościół, pochodzący w głównych częściach z późnego XIII wieku.

Wiejski związek strzelecki trenuje przede wszystkim łuczniczo i strzelectwo pneumatyczne.

werów, minigolf, wieżę widokową i różne placówki gastronomiczne – od kiosku z przekąskami aż po restaurację.

Rowerzystów i skaterów z bliska i z daleka zapraszamy na trasę długości 20 km prowadzącą wokół

Kościół w Klein Döbbern

Chóry puzonistów i śpiewaków spotykają się od ponad 60 lat na plebanii, gdzie znajduje się też schronisko kościelne im. Martina Luthera Kinga oferujące pomieszczenia i noclegi na różne imprezy. Restauracja „Dorfkrug” prowadzi również handel napojami oraz serwis cateringowy na uroczystości wszelkiego rodzaju.

Od ponad 20 lat w Klein Döbbern mieszka Steffen Mertens, malarz, rysownik i rzeźbiarz. Jego pięknie urządzone podwórkę i atelier wzbudzają zainteresowanie przechodzących spacerowiczów.

Skręcając z drogi B97 dociera się do raju dla urlopowiczów i szukających wypoczynku nad Zalewem Spremberskim.

Nad brzegiem spiętrzonyj Sprewy znajdujemy nowo urządzone plaże piaszczyste, place zabaw, kładki dla kąpiących się i do cumowania łodzi, boisko do siatkówki, stoły pingpongowe, wypożyczalnię ro-

Zalewu. Noclegi oferują gościom domki kempingowe, stanowiska noclegowe pod namioty i przyczepy oraz hotel.

Pod hasłem „2 dni słońca, plaży i party” odbywają się regularnie w czerwcu festyny wodne gminy Neuhausen/Spree – największe w rejonie regaty łodzi smoczycy.

Zalew

Informacje dotyczące imprez

Festyn wodny

Co? Międzynarodowe Regaty Łodzi Smoczycy z udziałem strony polskiej, festyn ludowy, program kulturalny, party

Kiedy? W każdy drugi weekend czerwca (piątek i sobota)

Gdzie? Zalew Spremberski, po stronie wsi Klein Döbbern, plaża północna

www.wasserfestspiele-neuhausen.de

Im Ortskern des ehemaligen Gutsdorfes steht die hochbetagte Kirche, die im Kern aus dem späten 13. Jahrhundert stammt. Der Schützenverein des Dorfes trainiert vor allem Bogensport und das Schießen mit Luftdruckwaffen.

Posaunenchor und Gesangschor treffen sich seit mehr als 60 Jahren im Pfarrhaus, wo sich auch das Freizeitheim Martin Luther King befindet. Räumlichkeiten und Übernachtungsplätze für unterschiedliche Veranstaltungen werden hier angeboten.

Die Gaststätte „Dorfkrug“ ist gleichzeitig auch Getränkehandel, Party- und Plattenservice für Feierlichkeiten jeglicher Art. Seit mehr als 20 Jahren lebt und

Hotel „Waldhütte“

det man neugestaltete Sandstrände, Spielplätze, Bade- und Bootsstege, einen Volleyballplatz, Tischtennisplatten, einen Fahrradverleih, eine Minigolfanlage, einen Aussichtsturm und verschiedene gastronomische Angebote vom Imbiss bis zum Restaurant.

Radfahrer und Skater aus Nah und Fern sind eingeladen, auf dem 20 Kilometer langen Rundweg den See zu umfahren. Zur Übernachtung laden Finnhütten, Bungalows, Zelt- und Wohnwagenplätze und ein Hotel ein. Unter dem Motto „2 Tage Sonne, Strand und Party“ ereignen sich regelmäßig im Juni die Wasserspiele Neuhausen/Spree, das größte internationale Drachenbootrennen der Region.

Veranstaltungshinweis

Wasserfestspiele

Was?

Internationales Drachenbootrennen mit polnischer Beteiligung, Volksfest, kulturelles Programm und Party

Wann?

Jedes 2. Wochenende im Juni (Freitag und Samstag)

Wo?

Talsperre Spremberg, Klein Döbberner Seite, Nordstrand www.wasserfestspiele-neuhausen.de

schafft Steffen Mertens Malerei, Zeichnungen und Skulpturen in Klein Döbbern und weckt das Interesse durch seinen schön gestalteten Hof mit Atelier bereits im Vorbeispazieren.

Von der B97 gelangt man zum Urlaubs- und Freizeitparadies an der Talsperre Spremberg. Am Ufer der angestauten Spree fin-

KOMPTENDORF

W Komptendorfie znajduje się największy kościół na terenie gminy Neuhausen/Spree zbudowany z kamieni polnych. Warte zobaczenia są piękne renesansowe ściany szczytowe i ufundowany w 1698 r. aniołek chrzestny, który podczas chrztu unosi się pod sufitem.

W parku zawierającym elementy romantyzmu znajduje się dworek, w którym obecnie umieszczony jest żłobek z przedszkolem. Ka-

darität, bale sylwestrowe, jak również prywatne uroczystości.

W Komptendorfie mieszka też znany artysta Eberhard Krüger.

Na kozim ranczo klasy szkolne mogą spędzać swoje dni wycieczkowe. Corocznie odbywa się tutaj też tzw. Oktoberfest.

Nierozłącznie związany z Komptendorfem jest aktywny klub sportowy, który w 2019 r. obchodził 100-lecie rocznicę założenia.

Kościół w Komptendorf

mię węgielny pod dworek położony był w 1783 r. Wprost przy wejściu do parku widoczny jest rzadko spotykany budynek zrębowo-szachulcowy mający ponad 200 lat, który jest starannie odnowiony, i jest w prywatnym posiadaniu.

Od dziesiątków lat znana jest niemiecka kuchnia domowa w restauracji „Unter den Linden”. W sali bankietowej urządza się wiele imprez kulturalnych, takich jak imprezy karnawałowe Klubu Karnawałowego w Sergen, ponadregionalne imprezy zrzeszenia Volkssoli-

Dworek z przedszkolem

Informacje dotyczące imprez

Międzynarodowy festyn muzyczny

Co? Festyn Muzyczny Orkiestry Marszowej z Komptendorfu z niemieckimi i międzynarodowymi formacjami, zawsze z polskimi gośćmi

Kiedy? W każdy 3 weekend czerwca w latach nieparzystych

Gdzie? Boisko sportowe w Komptendorfie
www.spielmannszug-komptendorf.de

Orkiestra Marszowa z Komptendorfu stanowi oprawę dla wielu imprez towarzyskich i kulturalnych. Co dwa lata odbywa się w

Komptendorfie tradycyjny Międzynarodowy Festyn Muzyczny, w którym uczestniczy kilkuset muzyków z różnych państw.

Die Feldsteinkirche in Komptendorf ist die größte in der Gemeinde Neuhausen/Spree. Sehenswert sind der schöne Renaissancegiebel und der 1698 gestiftete Taufengel, der bei Taufen von der Decke herab schwebt.

Im Park mit seinen romantischen Details befindet sich das Komptendorfer Herrenhaus, in

wie die Karnevalsveranstaltungen des KC Sergen, die überregionalen Veranstaltungen der Volkssolidarität, Silvesterabende, aber auch private Feierlichkeiten ausgerichtet.

Auch der namhafte bildende Künstler Eberhard Krüger lebt in Komptendorf.

Auf der Ziegenranch können Schulklassen ihren Wandertag verbringen. Jährlich findet hier auch ein Oktoberfest statt.

Untrennbar mit Komptendorf verbunden ist der aktive Sportverein, der 2019 auf sein 100-jähriges Gründungsjubiläum verweisen kann.

Der Spielmannszug Komptendorf begleitet und gestaltet zahlreiche gesellschaftliche und kulturelle Höhepunkte. Alle zwei Jahre im Juni findet in Komptendorf das traditionelle Internationale Musikfest statt, zu dem mehrere hundert Spielleute aus unterschiedlichen Nationen begrüßt werden.

Veranstaltungshinweis

Internationales Musikfest

Was?

Musikfest des Spielmannszugs Komptendorf mit deutschen und internationalen Musikformationen, stets mit polnischen Gästen

Wann?

Jedes 3. Wochenende im Juni in allen ungeraden Jahren

Wo?

Sportplatz in Komptendorf
www.spielmannszug-komptendorf.de

dem heute eine Kindertagesstätte untergebracht ist. Der Grundstein für das Herrenhaus wurde 1783 gelegt. Direkt am Parkeingang ist ein seltenes, über 200 Jahre altes Block-Fachwerkhaus zu sehen, das liebevoll hergerichtet ist und sich in privatem Besitz befindet.

Bereits Jahrzehnte bekannt ist die deutsche Hausmannskost in der Gaststätte „Unter den Linden”. Im Saal der Gaststätte werden viele kulturelle Höhepunkte

KOPPATZ

Plac wiejski, fot.: R. Schötzig

Wieś charakteryzuje się ulicami prowadzącymi do Kahren, Frauendorf, Neuhausen i Roggosen, wzdłuż których uszeregowane są gęsto mniejsze i większe zagrody. Wizerunek wsi Koppatz zmienił się pozytywnie w wyniku rozbudowy ulicy prowadzącej przez wieś. W związku z rozbudową dopasow-

Centralnym miejscem we wsi jest Centrum Gminne z przylegającym boiskiem sportowym. Klub sportowy ma powodzenie u małych i u dorosłych. Zaraz obok znajduje się plac zabaw, znany nawet poza granicami wsi. Stowarzyszenie powstałe wokół placu zabaw angażuje się na rzecz potomstwa i organi-

zuje corocznie festyn, na którym znajdują uciechę nie tylko dzieci, lecz również ich rodzice i dziadkowie.

Organizacyjnym sercem wsi jest ponadto straż pożarna, aktywna od 75 lat oraz komitet festynowy. W ubiegłych latach wizerunek wsi uległ zmianom, wybudowano liczne nowe domy, stare odnowiono, linia kolei kopalnianej otrzymała drugi tor, stajnie znajdujące się przy ulicy w kierunku Frauendorfu zostały częściowo odremontowane – na szczęście wiejski charakter został jednak zachowany.

Plac zabaw

Wiejski Dom Kultury

wano wzdłuż ulicy chodniki i nasadzono nowe drzewa. Również skwerek wiejski otrzymał nowy wygląd przez nasadzenie krzewów i ustawienie ławek oraz historycznie wyglądającej pompy stworzono tutaj miejsce zachęcające do pobytu.

Kolejną małą osobliwością wsi wartą obejrzenia jest przystanek autobusowy, gustownie ozdobiony rysunkami graffiti w stylu „Harry Potter”.

Der Ort ist geprägt von den Straßen Richtung Kahren, Frauendorf, Neuhausen und Roggosen, an welchen sich kleinere und größere Gehöfte dicht aneinander reihen. Das Ortsbild von Koppatz hat sich durch den Neubau der Dorfstraße positiv verändert. Straßenbaubegleitend wurden in diesem Zusammenhang der Gehweg angepasst und neue Bäume gepflanzt. Auch die Dorfaue erhielt ein neues Aussehen: Hier wurde mit Gehölzen Sitzmöglichkeiten und mit einer historisch nachempfundenen Pumpe eine ansprechende Möglichkeit zum Verweilen geschaffen. Eine weitere kleine Sehenswürdigkeit hat der Ortsteil mit der liebevoll mit Graffiti gestalteten Bushaltestelle im „Harry Potter“-Stil.

Dorfmittelpunkt ist das Gemeindezentrum mit dem angrenzen-

den Sportplatz. Der Sportverein wird von Jung und Alt gern angenommen. Daneben befindet sich ein über die Dorfgrenzen hinaus beliebter Kinderspielplatz. Der sich für den Nachwuchs engagiert einsetzende Spielplatzverein veranstaltet jährlich das Spielplatzfest, an dem nicht nur die Kinder, sondern auch die Eltern und Großeltern ihre Freude haben.

Darüber hinaus sind die seit 75 Jahren aktive Feuerwehr und das Festkomitee das organisatorische Herz des Dorfes.

In den vergangenen Jahren hat sich das Ortsbild verändert, eine Vielzahl neuer Häuser wurde gebaut, alte restauriert, die Kohleverbindungsbahn erhielt ein zweites Gleis, die Stallanlagen in Richtung Frauendorf wurden teilweise erneuert – der dörfliche Charakter aber blieb glücklicherweise erhalten.

Przystanek autobusowy

LAUBSDORF

Szkoła podstawowa w Laubsdorfie jest jedyną placówką oświatową w Gminie Neuhausen/Spree. Oprócz jasnych i przyjaznych klas dzieci od 1 do 6 klasy mają też do dyspozycji plac zabaw i urządzenia spor-

Dawny młyn i tartak

towe. Dzień powszedni maluchów urozmaicają bogate oferty spędzania czasu wolnego w zakresie sportu, muzyki, techniki i ochrony środowiska. Na terenie szkoły znajduje się świetlica, tak więc zapewniona jest też opieka poranna. Miejskowa restauracja oferuje regularnie odbywające się i cieszące się powodzeniem imprezy taneczne dla osób samotnych i posiada też dwa tory do gry w kręgle. Idąc dalej obok restauracji dochodzi się do dworku pochodzącego z początku XIX w., zwanego potocznie „zamkiem”.

Obecnie mieści się w nim salon fryzjerski, salon pedicure, gabinet logopedyczny, placówka opieki dziennej, siedziba stowarzyszenia SOS-Familientreff z różnymi ofertami dla dzieci i rodzin oraz klub młodzieżowy.

Ciekawość wzbudza historyczny wielki komin widoczny na skraju wsi w kierunku Komptendorfu. Jest on częścią dawnego młyna zbożowego i tartaku, w których umieszczone są teraz prywatne mieszkania.

Laubsdorf jest także znanym adresem dla miłośników sportu. Uprawia się tu piłkę nożną, gimnastykę i badminton.

Tuż przy boisku sportowym można posilić się w barze „Sportlerheim”.

Centrum usługowe, fot.: H.-J. Schönknecht

Z wielką dozą entuzjazmu i dużego nakładu pracy stworzyli sobie strzelcy sekcji Niederlausitzer Grenzwallschützen w pobliżu boiska

strzelnicę na potrzeby strzelectwa sportowego, tym samym powstało tu miejsce zawodów na odpowiednim poziomie.

Szkoła podstawowa

Die Grundschule Laubsdorf ist die einzige Bildungseinrichtung in Neuhausen/Spree. Den Kindern der Klassen 1 bis 6 stehen neben hellen, freundlichen Klassenräumen auch ein Sandspielplatz und sportliche Anlagen zur Verfügung. Umfassende Freizeitangebote aus den Bereichen Sport, Musik, Sprachen, Technik und Umwelt bereichern den Alltag der Kleinen. Der Hort ist in das Schulgelände integriert, sodass auch eine Frühhortbetreuung gewährleistet ist. Die Gaststätte des Ortes bietet regelmäßig stattfindende, gut besuchte Singletanzveranstal-

tungen und verfügt über zwei Bowlingbahnen.

Läuft man am Gasthaus vorbei, gelangt man zum ehemaligen Herrenhaus, welches im Volksmund „Schloss“ genannt wird. Es stammt aus dem Anfang des 19. Jahrhunderts. Heute beherbergt es einen Friseursalon, einen Fußpflegesalon, eine logopädische Praxis, eine Tagespflege, den SOS-Familientreff mit umfangreichen Angeboten für Kinder und Familien, sowie einen Jugendclub.

Interessant ist der geschichtsträchtige große Schornstein, der am Ortsausgang in Richtung Komptendorf zu sehen ist. Er gehört zur ehemaligen Korn- und Sägemühle, die nunmehr als privater Wohnsitz genutzt wird. Laubsdorf ist auch eine bekannte Adresse für Sportfreunde. Fußball, Gymnastik und Badminton sind hier zu finden. Direkt am Sportplatz kann man im „Sportlerheim“ wieder Kraft tanken.

Mit viel Enthusiasmus und Fleiß schufen sich die Niederlausitzer Grenzwallschützen in der Nähe des Sportplatzes ein Schützenhaus für das sportliche Schießen und somit eine niveauvolle Wettkampfstätte.

NEUHAUSEN

Pałac w parku

We wsi Neuhausen znajduje się administracja gminy Neuhausen/Spree. Do Neuhausen można dojechać koleją relacji Cottbus-Görlitz-Zittau lub z powietrza korzystając z lądowiska Cottbus/Neuhausen. Skoki spadochronowe i loty okrężne otwierają sensacyjne widoki na gminę Neuhausen/Spree i na Cottbus. Miejscowi rzemieślnicy, tacy jak stolarnia Kemnitz, budownictwo stalowe Janke i zakład dekarcki Krüger są wyrazem kilkudziesięcioletnich tradycji rzemieślniczych w Neuhausen. Firma Leonhardt GmbH reprezentuje nowoczesne stolarstwo.

Neuhausen jest też właściwym miejscem dla tych, którzy lubią taniec. Bal nocy letniej stowarzyszenia „Hexenberg Neuhausen e. V.” i coroczne festyny w parku, organizowane w okolicy letniego przesilenia dnia i nocy ściągną coraz więcej gości z okolicy.

Dom Don Bosco jest jedynym uznanym katolickim ośrodkiem oświatowym dla młodzieży w Brandenburgii i jest specjalną placówką diecezji w Görlitz ds. duszpasterstwa dzieci i młodzieży. Organizowane są też seminaria, obrady, imprezy spędzania czasu wolnego i prywatne uroczystości. Oprócz Domu Don Bosco znajduje się tutaj też kościół katolicki p. w. Św. Jadwigi, którego nowy budynek poświęcony został w 1993 r.

Mieszkające w pobliżu małżeństwo niemiecko-afrykańskie sprze-

Lotnisko, fot.: H. Rauhut

Informacje dotyczące imprez

Jarmark bożonarodzeniowy

Kiedy? 1. lub 2. weekend adwentu

Gdzie? w Neuhausen w parku przypałacowym

www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

daje w swojej zagrodzie afrykańskie środki spożywcze.

Niekwestionowanym centrum Neuhausen jest historyczny zamek z przylegającym parkiem i stawem. Po długim okresie zastoju zamek

ma być doprowadzony do dawnej świetności przez nowych właścicieli, małżeństwo z Berlina.

Przysiółek Bräsinschen znajduje się bezpośrednio poniżej zapory spiętrzającej Spree.

Im Ortsteil Neuhausen befindet sich die Verwaltung der Gemeinde Neuhausen/Spree. Durch die Bahnstrecke Cottbus-Görlitz-Zittau und den Verkehrslandeplatz Cottbus/Neuhausen kann man Neuhausen auch über die Schiene und die Luft erreichen. Fall-

nachtsball des Hexenberg Neuhausen e.V. und das alljährliche, um die Sommersonnenwende stattfindende Parkfest ziehen mittlerweile viele Besucher aus dem Umland an.

Das Don-Bosco-Haus ist die einzige vom Land Brandenburg anerkannte katholische Jugendbildungsstätte, eine besondere Wirkungsstätte der Kinder- und Jugendseelsorge des Bistums Görlitz. Hier werden auch Seminare, Tagungen, Freizeiten und private Feierlichkeiten organisiert. Neben dem Don-Bosco-Haus befindet sich die katholische Kirche „St. Hedwig“, deren Neubau 1993 eingeweiht wurde. Unweit verkauft ein deutsch-afrikanisches Ehepaar auf seinem Hof afrikanische Lebensmittel. Mittelpunkt von Neuhausen ist ohne Frage das geschichtsträchtige Schloss mit dem anliegenden Schlosspark und Schloss-Teich. Nach langem Dornröschenschlaf soll das Schloss von seinen neuen Eigentümern, einem Ehepaar aus Berlin, zu altem Glanz geführt werden. Der Teil „Bräsinschen“ von Neuhausen befindet sich direkt hinter der Staumauer des Spree-Stausees.

schirmsprünge und Rundflüge bieten einen sensationellen Blick auf die Gemeinde Neuhausen/Spree und Cottbus.

Ortsansässige Handwerker, wie die Tischlerei Kemnitz, der Metallbau Janke und die Dachdeckerei Krüger, sind Zeichen jahrzehntelanger Handwerkstradition in Neuhausen. Die Leonhardt GmbH steht für modernste Holzverarbeitung.

Auch wer gern tanzt, ist in Neuhausen richtig. Der Sommer-

Veranstaltungshinweis

Weihnachtsmarkt

Wann?

Wochenende des 1. o. 2. Advents

Wo?

in Neuhausen im Schlosspark
www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

ROGGOSEN

Za czasów NRD bardzo znany był zakład „Kombinat Tucz Przemysłowego”. Dzisiaj w dawnym kombinacie znajduje się jeden z największych i najnowocześniejszych zakładów produkcji jaj w Niemczech – Ehlego Landkost

Zaopatrzenie we wsi zapewnia sklep Sibbor's. Sklep wkomponowany jest pod względem budowlanym do budynku domu kultury, z którego mieszkańcy Roggosen są bardzo dumni. Pomieszczenia domu kultury mogą

Wiejski Dom Kultury

GmbH – produkujący dziennie około miliona jaj. W bezpośrednim powiązaniu z Ehlego Landkost GmbH znajduje się Waldhotel Roggosen. Hotelowa restauracja oferuje specjalny z Łużyc i inne. Oprócz atrakcyjnych pokoi hotelowych, aż po apartamenty wesele, hotel oferuje organizację różnych uroczystości. Posiada również pomieszczenia na obrady i seminaria. Wielu gości korzysta chętnie z różnych imprez tematycznych lub sezonowych. Z ofert spa mogą korzystać również tzw. goście dzienni.

Ehlego Landkost GmbH

być wynajmowane, ale w pierwszej kolejności służą one na imprezy wspólnoty wiejskiej i stowarzyszeń.

O aktywne życie wsi troszczą się Ochotnicza Straż Pożarna i związane z nią stowarzyszenie. Letnie festyny wiejskie organizowane są pod gołym niebem na pięknym placu pośrodku wsi. Wieś posiada też pięknie założony plac zabaw, gdzie wyżywają się maluchy.

Plac wiejski, fot.: M. Leidel

Zu Zeiten der DDR war der Betrieb „Kombinat Industrielle Mast“ sehr bekannt. Heute befindet sich in dem ehemaligen Kombinat einer der größten und modernsten Legebetriebe Deutschlands. Die Ehlego Landkost GmbH produziert täglich zirka eine Million Eier.

In unmittelbarem Zusammenhang mit der Ehlego Landkost GmbH steht das familiär geführte Waldhotel Roggosen. Das hauseigene Restaurant bietet Spezialitäten der Lausitz und andere Genüsse. Neben ansprechenden Unterkünften bis hin zur Hochzeitssuite kann das Haus für alle Feierlichkeiten genutzt werden. Passende Räumlichkeiten für Tagungen und Seminare sind ebenfalls vorhanden. Viele themen- oder saisongerechte Höhepunkte werden gern von den Besuchern genutzt. Die Wellnessangebote

des Hotels können auch Tagesgäste in Anspruch nehmen. Eine Verkaufsstelle „Sibbor's Getränke- und Lebensmittelmarkt“, sichert die Versorgung im Dorf. Sie ist baulich in das Dorfgemeinschaftshaus integriert, auf das die Roggosener sehr stolz sind. Die Räumlichkeiten des Dorfgemeinschaftshauses können gemietet werden, stehen aber in erster Linie den Veranstaltungen der Dorfgemeinschaft und den Vereinen zur Verfügung. Die Mitglieder der Freiwilligen Feuerwehr und des Feuerwehrvereins sorgen für Aktivität und Leben im Dorf. Die sommerlichen Dorffeste finden unter freiem Himmel auf der schönen Dorfledung, dem eigentlichen Dorfanger, statt. Auf der Festwiese befindet sich der schön angelegte Spielplatz, auf dem sich die Kleinsten betätigen können.

Hotel „Waldhotel“

SERGEN

Głaz narzutowy

Kaplica w Sergen

Zbliżając się do wsi od strony Gablenzu na głazie narzutowym znaleźć można informacje o danych historycznych miejscowości Sergen. Duże wrażenie robi kaplica wiejska wzniesiona w 1837 r. i będąca własnością gminy. Została ona bardzo dokładnie odrestaurowana pod nadzorem stowarzyszenia sponsorów i jest objęta ochroną zabytków. Odbywają się w niej regularnie koncerty i śluby.

W pobliżu przy „drodze krzyżowej” znajduje się krzyż pokutny, którego historia, niestety, nie zachowała się.

W dawnym dworku, którego początki sięgają XIV/XV w., mieścił się przez długi czas dom dziecka. Innym wyróżniającym się budynkiem w Sergen jest willa ówczesnego radcy zdrowia dra Sauerera. Naprzeciwko niej stoi dawna szkoła wiejska, wybudowana na początku lat 30-tych. Dzisiaj mieści się w niej dom kultury stanowiący kulturalne centrum wsi Sergen. Jest tutaj pokój zabaw dla dzieci, pomieszczenie szkoleniowe dla miejscowej straży pożarnej, jednej

z najliczniejszych straży w gminie, jest klub młodzieżowy i sala fitnessu. Na zewnątrz jest nowoczesny plac zabaw, boisko do gier i boisko do siatkówki plażowej.

Dalece znany i lubiany jest klub karnawałowy „Blau-Weiß Sergen e.V”. Imprezy karnawałowe z baletem męskim, tancerkami i gwardią zapewniają wesoły karnawał, tzw. 5. porę roku. Tradycyjnie 11.11. (11 listopada) przejmowana jest z wielką wrzawą i przy dużym udziale publiczności regencja nad gminą Neuhausen/Spree. Wójt gminy musi wtedy wydać klucze i kasę gminną.

Willa doktora Sauerera

Informacje dotyczące imprez

Jarmark bożonarodzeniowy

Kiedy? 1. weekend adwentu

Gdzie? w Sergen, w kaplicy wiejskiej i wokół niej
www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

Dawny dworek

Aus Richtung Gablenz kommend kann man sich auf einem Findling über die historischen Daten des Ortes Sergen informieren. Beeindruckend ist die 1837 errichtete Dorfkapelle, die sich im Gemeindeeigentum befindet und unter der Regie des Fördervereins bis ins Detail restauriert wurde. Nun finden in dem denkmalgeschützten Bau regelmäßig Konzerte und Trauungen statt. In unmittelbarer Nähe, am „Kreuzweg“, befindet sich ein Sühnekreuz, dessen Geschichte leider nicht überliefert ist. Im ehemaligen Gutshaus, dessen Ursprung im 14./15. Jahrhundert liegt, war lange Zeit ein Kinderheim untergebracht. Ein weiteres markantes Gebäude in Sergen ist die wunderschöne, denkmalgeschützte

Villa des ehemaligen Sanitätsrats Dr. Sauer. Ihr gegenüber steht die ehemalige Dorfschule, erbaut Anfang der 30er Jahre. Heute ist sie das Dorfgemeinschaftshaus und bildet das kulturelle Zentrum von Sergen. Hier gibt es einen Spielraum für die Kinder, einen Schulungsraum für die örtliche Feuerwehr, die zu den mitgliederstärksten der Gemeinde zählt, einen Jugendclub und einen Fitnessraum. Im Außenbereich gibt es einen modernen Spielplatz, einen Bolzplatz und ein Beachvolleyballfeld.

Weithin bekannt und beliebt ist der Karnevalclub „Blau-Weiß“ Sergen e.V. Die Veranstaltungen mit Männerballett, Funken und Kleppergarde sorgen für eine fröhliche und ausgelassene 5. Jahreszeit. Traditionell wird am 11.11. mit einem Spektakel und unter großer Beteiligung der Öffentlichkeit die Regenschaft über die Gemeinde Neuhausen/Spree übernommen. Der Bürgermeister muss dann den Schlüssel und die Gemeindekasse herausgeben.

Karnawał w Sergen, fot.: H. Richter

Veranstaltungshinweis

Weihnachtsmarkt

Wann?

Wochenende des 1. Advents

Wo?

in und um die Dorfkapelle Sergen
www.neuhausen-spree.de/veranstaltungen

ROWEREM PRZEZ GMINĘ NEUHAUSEN/SPREE

Wokół Zalewu Spremberskiego

(trasa niebieska – patrz na odwrocie broszurki) – ok. 20 km

Trasa ta prowadzi przez przepiękny teren ochrony przyrody i krajobrazu wokół Zalewu Spremberskiego, zbudowanego w latach 1958-1965 w celu regulacji stanu wód, dla pozyskania energii elektrycznej i dla celów rekreacyjnych. Startujemy w Bagenz przy polu kempingowym SpreeCamp (1) i jedziemy oznakowaną trasą okrężną w kierunku wsi Bräsınchen. Po przybyciu do Bräsınchen mamy możliwość zrobienia sobie wypadu na lądowisko w Neuhausen (2) i np. na lot okrężny nad Łużycami Dolnymi. Po powrocie kontynuujemy jazdę w kierunku Klein Döbbern, gdzie na przerwę i odpoczynek zaprasza plaża południowa z bardzo gustownie zagospodarowaną strefą plaży (3). Można tu też zagrać w minigolfa. Po małej przerwie jedziemy dalej do Bühlow (4) i następnie do Selessen (5). Jeżeli we wsi nie pojedziemy oznakowaną trasą okrężną, lecz udamy się w kierunku Groß Luja, to dojedziemy do osiedla Neu-Heidemühl

(6). Jest to kompletnie na nowo wybudowana wieś w zamian za wieś zajęta pod kopalnię odkrywkową. Z wieży widokowej mamy wspaniały widok na miejscowość i na zalew. Powracając do Selessen jedziemy szlakiem rowerowym Tour Brandenburg, który zaprowadzi nas do Bagenz.

Trasa okrężna przez gminę

(trasa czerwona – patrz na odwrocie broszurki) – ok. 40 km

Rozpoczynamy w Bagenz przy polu kempingowym SpreeCamp (1) i jedziemy przez wieś prosto wzdłuż placu wiejskiego z zielenią i drzewami. Na rozgałęzieniu udajemy się w lewo w kierunku Kahsel, a stamtąd dalej do Drieschnitz, gdzie możliwy jest wypad na pole golfowe (2). Jedziemy dalej do Drie-

schnitz-Vorwerk, gdzie w domu pod numerem 36 możemy kupić wyroby ze świeżego mleka koziego (3). Na drodze prowadzącej do Trebendorfu skręcamy na skrzyżowaniu w lewo do Komptendorfu, a na następnym rozgałęzieniu w prawo do Gablenz (4). Tam przecinamy drogę L 49 i szosą jedziemy dalej do Sergen (5) i Kathlow (6). W obu wsiach znajdują się małe kaplice warte zobaczenia. W Kathlow jedziemy dalej szosą L 49 i natrafiamy na szlak rowerowy, który prowadzi nas przez przysiółek Kathlow-Mühle do Haasow (7). Stąd oznakowany jest specjalnym logo Szlak Rowerowy Księcia Pücklera prowadzący do parku w Branitz, jednego z najbardziej znaczących układów parkowych w Europie. Po przybyciu do parku można się udać na zwiedzanie budynków gospodarczych, pałacu i masztalni lub na dłuższy spacer po parku. Szlakiem Rowerowym wzdłuż Sprewy udajemy się przez Gallinchen, Groß Oßnig (9) i Bräsınchen (10) z powrotem do Bagenz.

MIT DEM FAHRRAD DURCH DIE GEMEINDE NEUHAUSEN/SPREE

Rund um die Talsperre Spremberg

(blaue Tour – siehe Rückseite der Broschüre) – ca. 20 km

Diese Tour führt einmal rund um den Spremberger Stausee – erbaut 1958 bis 1965 zur Niedrigwasseraufhöhung, als Hochwasserschutz, zur Energieerzeugung und für Naherholungszwecke – durch ein wunderschönes Natur- und Landschaftsschutzgebiet. Sie starten in Bagenz am SpreeCamp (1) und fahren in Richtung Bräsınchen immer auf dem ausgeschilderten Rundkurs. In Bräsınchen angekommen, besteht die Möglichkeit für einen Abstecher zum Flugplatz Neuhausen (2), z.B. für einen Rundflug über die Niederlausitz. Danach geht es zurück nach Bräsınchen und weiter nach Klein Döbbern, wo der Südstrand mit

einem neuen und sehr ansprechend gestalteten Strandbereich zu einer entspannenden Pause einlädt (3). Hier können Sie auch eine Partie Minigolf spielen. Nach dieser kleinen Rast geht es weiter nach Bühlow (4) und anschließend nach Selessen (5). Wenn Sie im Ort nicht der Rundtour folgen, sondern geradeaus in Richtung Groß Luja fahren, dann kommen Sie nach Neu-Heidemühl (6), ein komplett durch den Tagebau umgesiedeltes Dorf. Vom Aussichtsturm haben Sie einen hervorragenden Blick über die Ortslage und die Talsperre. Wieder zurück in Selessen nutzen Sie den Radweg Tour Brandenburg, der Sie nach Bagenz zurückbringt.

Rundtour durch die Gemeinde

(rote Tour – siehe Rückseite der Broschüre) – ca. 40 km

Die Tour beginnt am SpreeCamp in Bagenz (1). Dann geht es geradeaus durch das Dorf entlang der Dorfau. Eine Weggabelung nach links führt Sie Richtung Kahsel. Von dort geht es weiter nach Drieschnitz, wo ein Abstecher zum Golfplatz (2) möglich ist. Weiter nach Drieschnitz-Vorwerk, wo Sie bei der Hausnummer 36 Produkte aus frischer Ziegenmilch kaufen können (3). Auf dem Weg in Richtung Trebendorf biegen Sie an einer Kreuzung nach Komptendorf links ab und nutzen den nächsten Abzweig rechts nach Gablenz (4). Dort wird die L 48 überquert und Sie folgen der Landstraße nach Sergen (5) und Kathlow (6). Beide Dörfer haben se-

henswerte, kleine Dorfkapellen. In Kathlow fahren Sie über die L 49 und treffen nun auf einen Radweg, der Sie über Kathlow-Mühle nach Haasow bringt (7). Ab hier ist der Branitzer Park, eine der bedeutendsten Parkanlagen Europas, mit dem Logo des Fürst-Pückler-Weges ausgeschildert. Angekommen im Park (8) können die Gutsökonomie, das Schloss und der Marstall besichtigt oder ein ausgedehnter Spaziergang durch die Parklandschaft genossen werden. Auf dem Spreeradweg geht es nun durch Gallinchen, Groß Oßnig (9) und Bräsınchen (10) zurück nach Bagenz.

GMINA ŻARY

Serdecznie zapraszam do odwiedzenia, położonej w południowo-zachodniej części województwa lubuskiego Gminy Żary, zajmującej głównie tereny Wysoczyzny obejmujące Wzgórza Żarskie, leżą-

ce na północ od wsi Łaz i osiągnące wysokość 229 m n.p.m. Jest to miejsce wyjątkowe, przyciągające pięknym krajobrazu i szerokimi możliwościami rozwoju.

Bogactwem Gminy Żary są kultura i tradycje, ukształtowane przez stulecia. Społeczności lokalne zbierają legendy, przepisy kulinarne, odtwarzają stare umiejętności, zwyczaje i obrzędy, przypominają lokalną historię.

Kulturalną wizytówką Gminy są aktywnie działające zespoły śpie-

Lubanice kościół

Biedrzychowice Dolne kościół

O partnerstwie

Partnerstwo z Gminą Neuhausen/Spree istnieje od 2015 r. Odbywające się corocznie Dożynki w Żarach są jedną z wielu okazji do partnerskiej wymiany. Partnerstwo pielęgnowane jest też w ramach Festynów Wodnych i Świąt Seniorów w Neuhausen/Spree. Z Fundacją Natura Polska zrealizowano już wspólną trasę rowerową, święto lasu, projekt o polskich i niemieckich obiektach sakralnych, a ostatnio projekt z zakresu ochrony klimatu.

wacze. To dzięki nim pielęgnowane i utrwalane są zwyczaje tradycji ludowej oraz dziedzictwa kulturowego. Działający w Złotniku zespół Górali Czadeckich „Dolina Nowego Słońca” promuje Gminę na festiwalach ogólnopolskich i międzynarodowych.

Dorobek kultury żarskiej wsi to folklor i tradycje regionalne, prezentowane podczas różnego ro-

dzaju festiwali kultury wiejskiej, dożynek i świąt okolicznościowych. Szczególnym przykładem są corocznie obchodzone święta plonów. Spośród ocalałych zabytków architektury można między innymi podziwiać: Kościół romański w Biedrzychowicach Dolnych najstarszy zabytek architektoniczny na ziemi żarskiej czy kamienny kościół w Lubanicach z około XIII wieku, na-

Gminne Dożynki

leżący do najstarszych budowli w regionie.

Zbiorami zabytków kultury materialnej i duchowej przyciąga Izba Dziedzictwa Kulturowego w Bieniowie czy Galeria „Mi” w Miostowicach Dolnych. Tu znajdziesz historię, której szukasz, ocaloną od zapomnienia.

Rozwijanie pasji sportowych zapewnia kompleks ogólnodostępnych boisk „Orlik”, boiska sportowe, wielofunkcyjne oraz kompleksy rekreacyjne.

Zlokalizowana wzdłuż pięknej, wijącej się w głębokich wąwozach rzeki Szyszyny i wpleciona w żółty szlak turystyczny Lubsko-Gorzupia Ścieżka przyrodniczoelna „Dolina

Biedrzychowice Dolne dolina Szyszyny

Szyszyny" służy lepszemu poznaniu bogactwa Ziemi Lubuskiej, jej dziedzictwa kulturowego oraz

piękną krajobrazu. Gmina Żary swym pięknym zachwyca oraz serdecznie zaprasza.

Zespół Górali Czadeckich Dolina Nowego Słońca

Park Olbrachtów

GEMEINDE ŻARY

Die im südwestlichen Teil der Wojewodschaft Lubuskie gelegene Gemeinde Żary (Sorau) heißt Sie herzlich willkommen. Sie liegt größtenteils auf der Hochebene des Höhenzuges Wzgórza Żarskie, der sich nördlich des Dorfes Łaz (Lohs) befindet und eine Höhe bis zu 229 Meter über den Meeresspiegel erreicht. Es ist eine besondere Stelle, die mit der Schönheit der Landschaft und mit Entwicklungsmöglichkeiten lockt. Der Reichtum der Gemeinde Żary steckt in der Kultur und Tradition, die über Jahrhunderte geformt wurden. Örtliche Gemeinschaften sammeln Legenden und Kochrezepte, sie lassen alte Fertigkeiten, Bräuche und Traditionen wieder aufleben und erinnern an die örtliche Geschichte.

Ein Beispiel dafür sind die jährlich begangenen Erntedankfeste. Von den erhaltenen Architekturdenkmälern können u.a. die romanische Kirche in Biedrzychowice Dolne (Friedersdorf), die das älteste Architekturdenkmal im Kreis Żary ist, sowie die Steinkirche in Lubanice (Laubnitz) aus dem 13. Jahrhundert, eines der ältesten Bauwerke der Region, bewundert werden.

Sammlungen der materiellen und geistigen Kultur beinhalten die Heimatstube in Bieniów (Benau) sowie Galerie „M“ in Mirostowice Dolne (Nieder Ullersdorf). Hier findet man die vor dem Vergessen bewahrte Geschichte.

Der Komplex von öffentlich zugänglichen Sportplätzen „Orlik“, andere Mehrzweck-Sportplätze und Erholungsbereiche ermöglichen das Betreiben und die Entwicklung von Sportleidschaften.

Der in tiefen und wunderschönen Geländeeinschnitten des Baches Szyszyna angelegte Naturlehrpfad „Dolina Szyszyny“ dient zum besseren Kennenlernen des Reichtums des Lebuser Landes, seines Kulturerbes und der Landschaft. Der Naturlehrpfad führt entlang des gelben Wanderweges Lubsko (Sommerfeld) – Gorzupia (Gladisgorpe).

Die Gemeinde Żary beeindruckt mit ihrer Schönheit und lädt herzlich zum Besuch ein.

Über die Partnerschaft

Die Partnerschaft zur Gemeinde Neuhausen/Spree besteht seit 2015. Das jährlich stattfindende Erntedankfest in Żary ist nur eine von vielen Gelegenheiten des partnerschaftlichen Austauschs. Auch an den Wasserfestspielen und am Seniorenfesttag in Neuhausen/Spree wird die Partnerschaft gepflegt. Mit der Stiftung Natura Polska wurden bereits eine gemeinsame Fahrradtour, das Waldfest, ein Projekt über polnische und deutsche sakrale Objekte und zuletzt ein Klimaschutzprojekt realisiert.

Als kulturelle Visitenkarte der Gemeinde gelten die aktiven Gesangsvereine. Sie tragen dazu bei, dass Volkstraditionen und das Kulturerbe gepflegt und verfestigt werden. Das in Złotnik (Reinswalde) tätige Ensemble „Dolina Nowego Słońca“ („Das Tal der Neuen Sonne“) der Volksgruppe der Goralen von Czadca macht die Gemeinde bei polnischen und internationalen Festivals bekannt.

Die Kultur der Dörfer um Żary wird durch die Folklore und Volkstraditionen geprägt. Sie werden an verschiedenen Festivals der Dorfkultur, an Erntedankfeiern und anderen Anlässen präsentiert.

ZIELONA GÓRA

Zielona Góra to miasto prężne gospodarczo, nowoczesne, przyjazne i młodzieńcze. Dynamiczne dzięki licznym inwestycjom i roz-

rywkowe za sprawą szerokiej oferty kulturalnej. To miasto z dobrym klimatem, otwarte dla gości i nowych mieszkańców, konsekwentnie odradzające tradycje winiarskie. Zielona Góra to prawie 140-tysięczne miasto w województwie lubuskim, kulturalne i naukowe centrum regionu. Położone kilkadziesiąt km od granicy z Niemcami miasto jest jedną z dwóch stolic regionu. Znajduje się tutaj Uniwer-

O partnerstwie

Gmina Neuhausen/Spree uczestniczy w organizowanym co roku przez Miasto Zielona Góra Winobranium, na które otrzymuje specjalne zaproszenie. Święto to jest znane na całą Polskę i ściągą też wielu gości z Niemiec. W „forum” – konferencji organizowanej w ramach Winobrania, na której wszystkie miasta i gminy partnerskie Zielonej Góry wymieniają swoje spostrzeżenia na różne tematy, pracuje aktywnie również gmina Neuhausen/Spree. Delegacje polskie biorą udział w Festynach Wodnych i Świątach Seniorów Gminy Neuhausen/Spree.

Palmiarnia, fot.: P. Jędzura

sytet Zielonogórski, Filharmonia Zielonogórska, Teatr Lubuski, liczne kina, galerie i wystawy. Na miłośników dobrej zabawy czeka Centrum Rekreacyjno-Sportowe z efektownymi zjeżdżalniami i balonem wodnym. Fanom sportu z pewnością znane są osiągnięcia miejscowych drużyn koszykarskiej i żużlowej. Zielona Góra nazywana jest stolicą polskiego kabaretu. To stąd wywodzi się wiele grup kabaretowych, znanych i cenionych w całym kraju.

Miasto znane jest także z kultywowanych przez wiele wieków tradycji winiarskich. Organizowane co roku Winobranie przypomina o tej chlubnej karcie w historii miasta. Mimo ciężkich warunków klimatycznych kilkanaście lokalnych winnic produkuje wino o charakterystycznym, niepowtarzalnym smaku.

Ruiny Pałacu w Zatoniu, fot.: P. Jędzura

Korowód Winobraniowy, fot.: A. Gintowt

Pomnik Bachusa, fot.: M. Adamczewski

O tradycjach tych przypomina także wizyta w jedynym w Polsce Muzeum Wina i na Winnym Wzgórzu przy Palmiarni, winnicy położonej w centrum miasta.

Rok 2015 to przełomowy moment w historii miasta. 1 stycznia nastąpiło połączenie miasta z gminą wiejską. Od tej chwili Zielona Góra jest 6 pod względem wielkości miastem Polski wyprzedzając nawet Poznań.

Centrum Rekreacyjno-Sportowe, fot.: P. Jędzura

ZIELONA GÓRA

Zielona Góra (Grünberg) ist eine wirtschaftlich potente, moderne, freundliche und jugendliche Stadt. Dank zahlreichen Investitionen ist sie dynamisch und dank breit gefächelter kultureller Angebote ist sie unterhaltsam. Es ist eine Stadt mit einem guten Ambiente, sie ist offen für Gäste und neue Einwohner und sie lässt konsequent ihre Winzertraditionen wieder aufleben. Zielona Góra zählt fast 140.000 Einwohner, liegt in der Wojewodschaft Lubuskie und bildet das kulturelle und wissenschaftliche Zentrum der Region. Die Stadt liegt nicht allzu weit von der deutschen Grenze entfernt und ist eine der zwei Hauptstädte der Region. Hier befinden sich die Universität Zielona Góra, die Philharmonie Zielona Góra, das Teatr Lubuski, zahlreiche Kinos, Galerien und Ausstellungen. Auf Spaß-Liebhaber wartet das Erholungs- und Sportzentrum mit effektvollen Rutschbahnen und einem Wasserballon. Den Sportfans sind be-

ganisiert, das an diese rühmliche Seite der Stadtgeschichte erinnert. Trotz schwieriger klimatischer Bedingungen wird bei einigen örtlichen Winzern ein Wein mit einem charakteristischen, einmaligen Geschmack hergestellt. An die Winzertraditionen erinnert auch der Besuch im in Polen einzigen Weinmuseum und auf dem Weinberg am Palmenhaus, der mitten in der Stadt gelegenen Weinanbaufläche.

Das Jahr 2015 stellt einen Wendepunkt in der Stadtgeschichte dar. Am 1. Januar erfolgte eine Vereinigung der Stadt mit der Gemeinde Zielona Góra. Seitdem ist Zielona Góra die sechstgrößte Stadt in Polen noch vor Poznań (Posen).

Über die Partnerschaft

Zum jährlich von der Stadt Zielona Góra veranstalteten Weinfest, das in ganz Polen bekannt ist und viele Besucher aus Deutschland anlockt, nimmt die Gemeinde Neuhausen/Spree auf

Notka wydawnicza

Wydawca: Gemeinde Neuhausen/Spree
 Amtsweg 1 · 03058 Neuhausen/Spree
 Tel. 035605 612-0 · Fax 035605 612-888
 www.neuhausen-spree.de · info@neuhausen-spree.de
 Product manager: Verlag Reinhard Semmler GmbH · www.verlag-semmler.de
 Redakcja: Bettina Schoradt (Gemeinde Neuhausen/Spree)
 Tłumaczenie: Ryszard Kubala
 Kartografia: Verlag Reinhard Semmler GmbH
 Wykaz zdjęć: strona tytułowa: H. Rauhut, T. Heinig

©2019 Verlag Reinhard Semmler GmbH · 19-28

Wszelkie prawa zastrzeżone. Przedruk, nawet częściowy oraz powielanie wszelkiego rodzaju są zabronione.

stimmt die Erfolge der hiesigen Basketball- und der Speedway-Mannschaft bekannt. Zielona Góra wird als Hauptstadt des polnischen Kabarets bezeichnet. Von hier stammen einige der im ganzen Land bekannten und geschätzten Kabarettgruppen. Die Stadt ist auch durch die seit vielen Jahrhunderten kultivierten Winzertraditionen bekannt. Jedes Jahr wird ein Weinfest or-

ausdrückliche Einladung teil. Im „Forum“, einer Konferenz im Rahmen des Weinfestes, in der sich alle Partnerstädte und -gemeinden von Zielona Góra über wechselnde Themen austauschen, arbeitet die Gemeinde Neuhausen/Spree aktiv mit. Polnische Delegationen nehmen an den Wasserfestspielen und am Seniorenfesttag der Gemeinde Neuhausen/Spree teil.

LEGENDA:

	Droga rowerowa - Wokół Zalewu Spremberskiego		Przystanek autobusowy		Pole golfowe/Minigolf		Gospodarstwo jeździeckie
	Droga rowerowa - Trasa okrężna przez gminę
(Opis p. str. 19)		Pomnik		Lotnisko		Hotel/Pensjonat
			Cmentarz		Kaplica		Pałac
			Restauracja		Plac zabaw		Szkoła
					Kościół		Boisko sportowe
					Kemping		

**BB-PL
INTERREG V A
2014-2020**

Europäische Union
Europäischer Fonds
für regionale Entwicklung

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Barrieren reduzieren – gemeinsame Stärken nutzen
Redukować bariery – wspólnie wykorzystywać silne strony